

Помъщението на софийското санджакско казначейство се е обърнало за такова на банката.

Следът като съм били наредени по този начин всички подготвителни работи, станало е, по официален редъ, откриването на банката. То е било извършено на 23 май 1879 г., т. е. два дни пръдъ закриване канцеларията на императорският руски комисаръ. По поводът на това откриване на банката, четемъ въ кореспонденция отъ София³⁾ до в. „Марица“, издаванъ въ Пловдивъ, слѣдующо: „На 23 май стана тържественното отваряне на Българската Народна Банка въ София. На това тържество присъствува негово сиятелство княз Дондуковъ-Корсаковъ, основателя на това икономическо заведение отъ толкова голъма важность; негово прѣвъзходителство К. Бухъ, финансовый министъръ и който е устроителя на това заведение; тѣхни прѣвъзходителства генералъ Гресеръ, генералъ Демонтовичъ, генералъ Золотаревъ, г. Тухолка, г. Маринъ Дриновъ и многобройно число отъ мѣстни жители, между които се виждаха и тукашни богаташи евреи. Прѣди да се започне молебена, дирекрорътъ на Банката, г. Карбонеръ направи на негово сиятелство едно изложение на сичко, щото е било нужно да се приготви за отварянието на Българската Народна Банка и какви ще бѫдатъ първите дѣйствия на тая банка“... (Вж. в. „Марица“, г. II, бр. 88 отъ 5 юни 1879 г.).⁴⁾

Споредъ устава на Българската Народна Банка отъ 21 януари 1879 г., последната трѣбаше да работи съ капиталъ отъ 2 мил. лв., взети отъ правителствените пари (доходи на държавата), отъ които 1.₈ мил. лв. трѣбаше да служатъ за основенъ^а остатъкъ отъ 200 хил. лв. за запасенъ капиталъ: съ сумата 1.₈ мил. лв. трѣбвало да се правятъ „земания-даванията на банката“, а сумите на запасния капиталъ да се държатъ на готово „за оздравление на операциите“ (§ 3 отъ устава). Слѣдъ врѣме, когато капиталътъ на банката нарасти на 4 пъти отъ първата сума, сир. когато той достигнѣлъ до 8 мил. лв., тогава съгласно постановлението на § 39 отъ устава, горната сума отъ 2 мил. лв. трѣбвало да се повърне обратно на държавното съкровище, а банката да продължи да работи по-нататъкъ съ остатъка отъ препечелените суми.

Колкото се касае до чуждите парични суми, внесани въ банката, тѣ съм се приемали по депозигъ (влогове), безъ срокъ (безсрочни) или на определенъ срокъ (срочни), както и по текуща сметка (§ 17, букви *a* и *b*).

Отъ рода на активните операции, на Б. Н. Банка се е позволявало да отпуска пари въ заемъ сръдъ движими залоги, като цѣнни книги, скъпопроцентни метали и др. такива цѣнности и да сконтира ползи и др. срочни обезателства, основани на търговски земания-давания. Освенъ това, банката трѣбвало да извърши всѣкакви други операции отъ общъ характеръ, каго наприм. да прѣвокда суми отъ едно място на друго изъ прѣдѣлите на княжеството или задграница, да открива подписка за държавни и други обществени заеми, да купува и продава за своя сметка и по поръчка чекове и ползи (камбии) и пр.

³⁾. Първиятъ вѣстникъ въ София, издаванъ слѣдъ освобождението, в. „Витоша“ (органъ на консервативната партия), е започналъ да излиза прѣвът м. юни 1879 г. Прочемъ, възможно е въ първите номера на този вѣстникъ да е било написано нѣщо по откриване на банката, обаче ние не можехме да намѣримъ нито въ Народната Библиотека, нито въ нѣкое частно лице първите му номера.

⁴⁾ На тази дата, споредъ настъ, сир. на 23 май управлението на баяката трѣбаше да дѣржи прѣвът 1904 г. своятъ 25 год. юбилей, а не на 6 юни — когато съм се почнали паричните операции на учрѣждението.